

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμοι του 2003 έως 2017
N.122(I)/2003, N.239(I)/2004, N.143(I)/2005, N.173(I)/2006, N.92(I)/2008, N.211(I)/2012, N.206(I)/2015, N.18(I)/2017

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ Αρ 03 / 2017

ΠΕΡΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο 26(1) και 80(3)(β) των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2017, θέτει και δημοσιεύει την παρούσα πρόταση αναφορικά με την εφαρμογή Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την πλήρη εφαρμογή του Νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού και καλεί τους κατόχους αδειών, αιτητές αδειών ή άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις εντός 30 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας της παρούσας πρότασης.

Η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση θα αναφέρεται ως η «περί Εφαρμογής Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την Πλήρη Εφαρμογή του Νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού».

Η ΡΑΕΚ αφού έλαβε, μεταξύ άλλων, υπόψη:

- Τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2017 και των δυνάμει αυτών εκδοθέντων Κανονισμών.
- Τις πρόνοιες της Ρυθμιστικής Απόφασης Αρ. 01/2015 (ΚΔΠ 164/2015) περί «Λεπτομερούς Σχεδιασμού για Διαφοροποίηση του Πλαισίου Ρύθμισης της Λειτουργίας της Αγοράς Ηλεκτρισμού της Κύπρου» η οποία αφορά το νέο μοντέλο αγοράς.
- Τις εξελίξεις σχετικά με τη λειτουργία του νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού και τις χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτούνται.
- Την ανησυχία της ΡΑΕΚ αλλά και της Πολιτείας και της Βουλής των Αντιπροσώπων για την καθυστέρηση που παρατηρείται για την πλήρη εμπορική λειτουργία του νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού.
- Τα Ρυθμιστικά Κριτήρια για το «Πλαίσιο Αρχών Μεταβατικής Ρύθμισης μέχρι τη Λειτουργία του Νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού» που διαμόρφωσε η ΡΑΕΚ στα πλαίσια διερεύνησης μεταβατικής ρύθμισης στην αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου μέχρι τη λειτουργία του νέου μοντέλου αγοράς, ήτοι:
 - Διεπιδοτήσεις: Αποφυγή οποιωνδήποτε διεπιδοτήσεων μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων / αγορών.
 - Κοστοστρέφεια: Διασφάλιση της αρχής της κοστοστρέφειας. Αποζημίωση με βάση το πραγματικό κόστος της κάθε δραστηριότητας. Οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να αντανακλούν το κόστος παραγωγής της κάθε μονάδας ηλεκτροπαραγωγής.
 - Παροχή Επικουρικών Υπηρεσιών: Δυνατότητα παροχής επικουρικών υπηρεσιών από όλους τους παραγωγούς.
 - Κόστος Τελικού Καταναλωτή: Όφελος προς τον Κύπριο καταναλωτή και της εθνικής οικονομίας. Αποφυγή αύξησης της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος των καταναλωτών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η εν λόγω διευθέτηση είναι μια μεταβατική ρύθμιση λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρισμού πριν την εφαρμογή του Τελικού Μοντέλου, αυτή δεν θα πρέπει να επιφέρει επιπλέον κόστος στον καταναλωτή.
 - Λογισμικό Μεταβατικής Ρύθμισης: Λειτουργία της μεταβατικής ρύθμισης μέσω απλού και χαμηλού κόστους λογισμικού. Σε περίπτωση για ανάγκη προμήθειας λογισμικού με ψηλό κόστος, αυτό θα πρέπει να είναι συμβατό με το λογισμικό του Τελικού Μοντέλου για μετέπειτα χρήση. Η προμήθεια και η εγκατάσταση του λογισμικού θα πρέπει να γίνει σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα.
 - Να προάγει την αποδοτική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας: Η οποιαδήποτε μεταβατική ρύθμιση θα πρέπει να προάγει την αποδοτική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.
 - Συμμετοχή των μονάδων ΑΠΕ: Η μεταβατική ρύθμιση θα πρέπει να παρέχει σε μονάδες ΑΠΕ τη δυνατότητα συμμετοχής στη μεταβατική λύση.
 - Εφαρμογή σε σύντομο χρονικό διάστημα: Η μεταβατική ρύθμιση θα πρέπει να μπορεί να εφαρμοστεί άμεσα και χωρίς καθυστερήσεις δεδομένου και του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής του νέου μοντέλου αγοράς ηλεκτρισμού. Η εφαρμογή της μεταβατικής ρύθμισης δεν θα πρέπει να επηρεάσει τις εργασίες και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του νέου μοντέλου αγοράς ηλεκτρισμού.
- Την Τεχνική Έκθεση του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), με τίτλο «Τεχνική Έκθεση Διερεύνησης Εφαρμογής Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας Κύπρου πριν την πλήρη εφαρμογή του νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας» - Νοέμβριος 2016.

- Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης που διενήργησε η ΡΑΕΚ με:

- Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ)
- Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ)
- Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ)
- Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ)
- Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Ελεύθερης Ανταγωνιστικής Αγοράς Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΕΑΑΕΚ)

αναφορικά με το ενδεχόμενο εισαγωγής μεταβατικής ρύθμισης μέχρι την πλήρη λειτουργία του νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού.

- Την Τεχνική Έκθεση του ΑΠΘ, με τίτλο «Επιστημονική Ανάλυση των απόψεων των εμπλεκόμενων Φορέων για την πιθανότητα εισαγωγής Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας Κύπρου» - Νοέμβριος 2016.
- Τα συμπεράσματα των δύο Τεχνικών Εκθέσεων του ΑΠΘ όπου μεταξύ άλλων διαφάνηκε ότι μπορεί να εφαρμοστεί Μεταβατική Ρύθμιση στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας της Κύπρου με «Διμερή Συμβόλαια μεταξύ Παραγωγών και Προμηθευτών». Τέτοια ρύθμιση αφορά μόνο την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με περίοδο εκκαθάρισης ενός ημερολογιακού μήνα, δεν απαιτεί περίπλοκα πληροφοριακά συστήματα για να υποστηριχθεί, δεν επιβαρύνει τον Κύπριο καταναλωτή, δεν αφορά οργάνωση διαδικασιών από την πλευρά του ΔΣΜΚ για την εξυπηρέτηση των διμερών συναλλαγών ούτε διαδικασία εκκαθάρισης των ανισοζυγίων σε ημίωρη βάση και μπορεί να εφαρμοστεί εντός μικρού χρονικού διαστήματος. Με την εν λόγω Μεταβατική Ρύθμιση ικανοποιούνται αρκετά Ρυθμιστικά Κριτήρια δεν προβλέπει, όμως, διαγωνιστικές διαδικασίες για την κάλυψη των επικουρικών υπηρεσιών, αλλά ουσιαστικά προβλέπει τη συνέχιση της σημερινής κατάστασης αναφορικά με την κάλυψη των απαιτήσεων εφεδρείων του ηλεκτρικού συστήματος.
- Τις χρονοβόρες διαδικασίες για την ανεξαρτησία του ΔΣΜΚ από την καθετοποιημένη ΑΗΚ όπως προβλέπεται στη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 01/2015 περί «Λεπτομερούς Σχεδιασμού για Διαφοροποίηση του Πλαισίου Ρύθμισης της Λειτουργίας της Αγοράς Ηλεκτρισμού της Κύπρου».
- Τις χρονοβόρες διαδικασίες για τη δημιουργία εντός του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) ενός πλήρους περιχαρακωμένου και λειτουργικά ανεξάρτητου (ring-fenced) «τμήματος εγγραφής μετρητών και καταγραφής μετρήσεων» το οποίο θα εξυπηρετεί χωρίς διακρίσεις όλους τους Προμηθευτές, όπως προβλέπεται στη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 04/2014 (ΚΔΠ 372/2014) περί «Λειτουργικού Διαχωρισμού των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ».
- Τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2015 (ΚΔΠ 208/2015) «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού», αφού για την εφαρμογή της πιο πάνω Μεταβατικής Ρύθμισης χρειάζεται η ολοκλήρωση και έγκριση από τη ΡΑΕΚ των νέων διατιμήσεων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) συμπεριλαμβανομένων (α) της διατίμησης χονδρικής (Δ-Χ) και (β) της διατίμησης Προμηθευτή (Δ-ΠΠ).
- Τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 01/2017 (ΚΔΠ 34/2017) «περί Εφαρμογής Δεσμευτικού Χρονοδιαγράμματος για την Πλήρη Εμπορική Λειτουργία του Νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού» όπου τίθεται δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα στο ΔΣΜΚ για την πλήρη εμπορική λειτουργία του νέου μοντέλου αγοράς ηλεκτρισμού με καταληκτική ημερομηνία την 1η Ιουλίου 2019.

Για την κάλυψη του χρονικού διαστήματος που αναπόφευκτα θα δημιουργηθεί μέχρι την πλήρη εμπορική λειτουργία του νέου μοντέλου αγοράς ηλεκτρισμού (δηλαδή μέχρι την 1η Ιουλίου 2019)

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

1. Την εφαρμογή Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου με «Διμερή Συμβόλαια μεταξύ Παραγωγών και Προμηθευτών» πριν την πλήρη εφαρμογή του Νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού νοουμένου ότι θα τροχοδρομηθεί η ανεξαρτησία του ΔΣΜΚ από την καθετοποιημένη ΑΗΚ με την αποδοχή και συμφωνία σχετικού «Εγγράφου Αρχών».
2. Τα ακόλουθα κύρια χαρακτηριστικά της Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου με «Διμερή Συμβόλαια μεταξύ Παραγωγών και Προμηθευτών»:
 - Οι Παραγωγοί και οι Προμηθευτές θα συμμετέχουν στην αγορά με τη σύναψη διμερών συμβολαίων μεταξύ τους.
 - Με τον όρο «Συμμετέχων» («Παραγωγός», «Προμηθευτής») εννοείται οποιοσδήποτε εναλλακτικός συμμετέχων (παραγωγός, προμηθευτής) στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου εκτός των ΑΗΚ-Παραγωγή και ΑΗΚ-Προμήθεια.
 - Ένας Συμμετέχων μπορεί να συμμετέχει στη χονδρική αγορά ως Παραγωγός είτε με συμβατικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής είτε με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για παραγωγή ηλεκτρισμού (ΑΠΕ-Η), μόνο εάν κατέχει

άδεια παραγωγής για μονάδα ή αθροιστικά για μονάδες καθαρής ονομαστικής ισχύος πάνω από ένα κατώφλι το οποίο θα ρυθμίζεται διοικητικά με απόφαση της ΠΑΕΚ.

- Ένας Συμμετέχων μπορεί να συμμετέχει στη χονδρική αγορά ως Προμηθευτής, μόνο αν έχει συνάψει συμβάσεις για προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες με συνολική συμφωνημένη ισχύ πάνω από ένα κατώφλι το οποίο θα ρυθμίζεται διοικητικά με απόφαση της ΠΑΕΚ.
- Η ύπαρξη του κατωφλίου είναι απαραίτητη προκειμένου να περιορισθεί ο φόρτος διαχείρισης των εργασιών της αγοράς από την πλευρά του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ κατά το μεταβατικό διάστημα χωρίς την ύπαρξη και λειτουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος υποστήριξης της χονδρικής αγοράς.
- Οι Προμηθευτές θα είναι υπεύθυνοι για την κάλυψη των αναγκών των πελατών τους με βάση τα διμερή συμβόλαια που έχουν συνάψει με Παραγωγούς, και η εκκαθάριση των αποκλίσεων των Συμμετεχόντων θα γίνεται σε μηνιαία βάση (για κάθε ημερολογιακό μήνα).
- Οι Προμηθευτές μπορούν να εκπροσωπούν τελικούς καταναλωτές μηνιαίας χρέωσης, με προγραμματιζόμενους μετρητές τύπου STOD (seasonal time of day) ή με τελικούς καταναλωτές που προτίθενται να αλλάξουν το μετρητή τους (με επιπρόσθετη οικονομική επιβάρυνση) σε μετρητή τύπου STOD.
- Οι Παραγωγοί και οι Προμηθευτές συνάπτουν διμερή συμβόλαια για προμήθεια ορισμένης ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας (kWh) σε μηνιαία βάση.
- Οι Παραγωγοί και οι Προμηθευτές υποχρεούνται να δηλώνουν την ποσότητα των συμβολαίων τους στον ΔΜΣΚ δύο εργάσιμες μέρες πριν την έναρξη του μήνα παράδοσης.
- Οι Παραγωγοί υποχρεούνται (εντός κάποιου ποσοστού ανοχής που ορίζεται ρυθμιστικά από τη ΠΑΕΚ) να εγγέουν ενέργεια στο σύστημα σε μηνιαία βάση, με βάση την ποσότητα του συνόλου των διμερών συμβολαίων που έχουν συνάψει με Προμηθευτές.
- Οι Παραγωγοί με συμβατικές μονάδες παραγωγής προγραμματίζουν την ωριαία παραγωγή τους (self-schedule) για την επόμενη ημέρα, καταθέτοντας τις εν λόγω ωριαίες (ή ημίωρες) ποσότητες ενέργειας στον ΔΣΜΚ έως τις 12:00 της προηγούμενης ημέρας της ημέρας κατανομής. Σε περίπτωση που η ωριαία (ή ημίωρη) παραγωγή των μονάδων που έχει υποβληθεί από τους Παραγωγούς δεν εξυπηρετεί τους σκοπούς λειτουργίας του συστήματος και ομαλής κάλυψης του φορτίου, ο ΔΣΜΚ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την αναθεώρηση του προγράμματος παραγωγής των Παραγωγών. Στην περίπτωση αυτή, ο Παραγωγός είναι υποχρεωμένος να υπακούσει στην εντολή του ΔΣΜΚ και να υποβάλει αναθεωρημένο πρόγραμμα παραγωγής έως τις 13:30 της προηγούμενης ημέρας της ημέρας κατανομής.
- Οι Παραγωγοί με μονάδες ΑΠΕ-Η δεν απαιτείται να υποβάλλουν πρόβλεψη παραγωγής στον ΔΣΜΚ εκτός εάν έχουν τέτοια συστήματα αποθήκευσης που θα μπορούσαν να λάβουν μέρος στον προγραμματισμό παραγωγής της επόμενης μέρας.
- Τα μετρητικά δεδομένα που καταγράφονται στους μετρητές STOD να είναι διαθέσιμα από τον ΔΣΔ στους Συμμετέχοντες.
- Οι Προμηθευτές θα πρέπει να εκτελούν μία διαδικασία πρόβλεψης των καταναλώσεων των παροχών που εκπροσωπούν (βάσει ιστορικών στοιχείων) έτσι ώστε να εκτιμήσουν την ποσότητα των διμερών συμβολαίων που πρέπει να συμβολαιοποιήσουν.
- Οι Συμμετέχοντες (Παραγωγοί και Προμηθευτές) εκτίθενται σε χρεοπιστώσεις ανισοζυγίων στη βάση περιόδου εκκαθάρισης ενός ημερολογιακού μήνα.
- Σε περίπτωση που η παραχθείσα ενέργεια από τον Παραγωγό είναι μεγαλύτερη από τη συμβεβλημένη ποσότητα του Παραγωγού, τότε το πλεόνασμα της παραγωγής αμβιβεται στο εκάστοτε κόστος αποφυγής της θερμικής παραγωγής όπως θα ρυθμίζεται διοικητικά με απόφαση της ΠΑΕΚ.
- Σε περίπτωση που η παραχθείσα ενέργεια από τον Παραγωγό είναι μικρότερη από τη συμβεβλημένη ποσότητα του Παραγωγού, τότε το έλλειμμα της παραγωγής χρεώνεται στο εκάστοτε κόστος αποφυγής της θερμικής παραγωγής όπως θα ρυθμίζεται διοικητικά με απόφαση της ΠΑΕΚ.
- Σε περίπτωση που η καταναλωθείσα ενέργεια των πελατών που εκπροσωπεί ο Προμηθευτής είναι μεγαλύτερη από τη συμβεβλημένη ποσότητα του Προμηθευτή, τότε το έλλειμμα της ενέργειας χρεώνεται στον Προμηθευτή στη χονδρική συνιστώσα της διατίμησης Προμηθευτή (Δ-ΠΠ) για τα επίπεδα τάσης των πελατών που εκπροσωπεί, όπως θα υπολογίζεται με βάση τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2015 «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού» Κ.Δ.Π. 208/2015.
- Σε περίπτωση που η καταναλωθείσα ενέργεια των πελατών που εκπροσωπεί ο Προμηθευτής είναι μικρότερη από τη συμβεβλημένη ποσότητα του Προμηθευτή, τότε το πλεόνασμα της ενέργειας πιστώνεται στον Προμηθευτή στη διατίμηση Χονδρικής (Δ-Χ) μειωμένη κατά 10%, όπως θα υπολογίζεται με βάση τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2015 «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού» Κ.Δ.Π. 208/2015.
- Η εφαρμογή και λειτουργία της Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας της Κύπρου με «Διμερή Συμβόλαια μεταξύ Παραγωγών και Προμηθευτών» δεν απαιτεί Λογισμικό Αγοράς, καθότι οι σχετικές εργασίες / χρεοπιστώσεις είναι σχετικά απλές και μπορούν να υλοποιηθούν με απλά υπολογιστικά φύλλα.

3. Τη συγγραφή Κανονισμών Μεταβατικής Ρύθμισης που θα διέπουν τη λεπτομερή λειτουργία της Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου με «Διμερή Συμβόλαια μεταξύ Παραγωγών και Προμηθευτών».
4. Την έναρξη λειτουργίας της Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου με την εφαρμογή των εγκεκριμένων νέων διατιμήσεων της ΑΗΚ από τη ΡΑΕΚ την 1^η Σεπτεμβρίου 2017, με βάση τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2015 (ΚΔΠ 208/2015) «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού», συμπεριλαμβανομένων (α) της διατίμησης χονδρικής (Δ-Χ) και (β) της διατίμησης Προμηθευτή (Δ-ΠΠ).
5. Η Μεταβατική Ρύθμιση στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου θα έχει ισχύ μέχρι την πλήρη εφαρμογή του Νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού, όπου οι εργασίες όλων των Συμμετεχόντων, της ΑΗΚ-Παραγωγή και της ΑΗΚ-Προμήθεια θα μεταφερθούν στο νέο πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρισμού.

Λευκωσία, 17 Μαρτίου 2017